

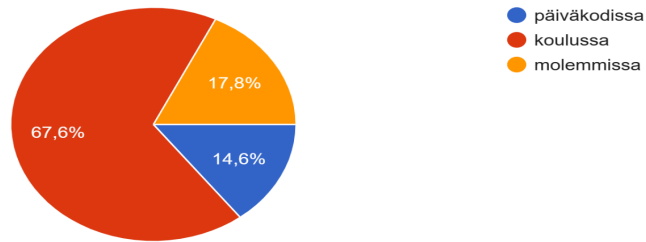
“Kuinka voimme yhdessä saada lasten ja nuorten lukutaidon nousuun?”

KYSELY HUOLTAJILLE maaliskuu 2024

TEKNOLOGIAN KÄYTTÖ	2
VANHEMPIEN ROOLI	3
LUKEMISEN INTEROINTI ARKEEN	4
SOPIVA LUKUMATERIAALI	4
LUKEMISEN ESTEIDEN POISTAMINEN	5
KIRJASTON MERKITYS	7
HAASTEET LUKUTAIDON TUKEMISESSA KOTONA	7
KANNUSTUS JA PALKITSEMINEN	8

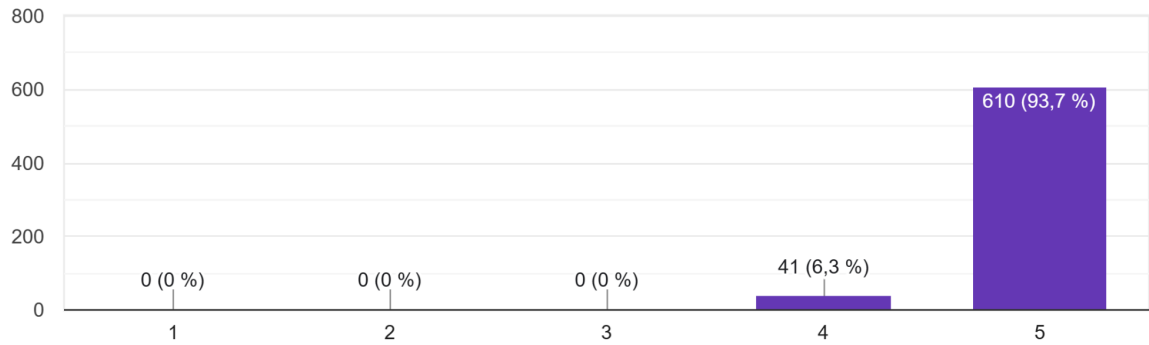
Minulla on lapsi/lapsia

651 vastausta

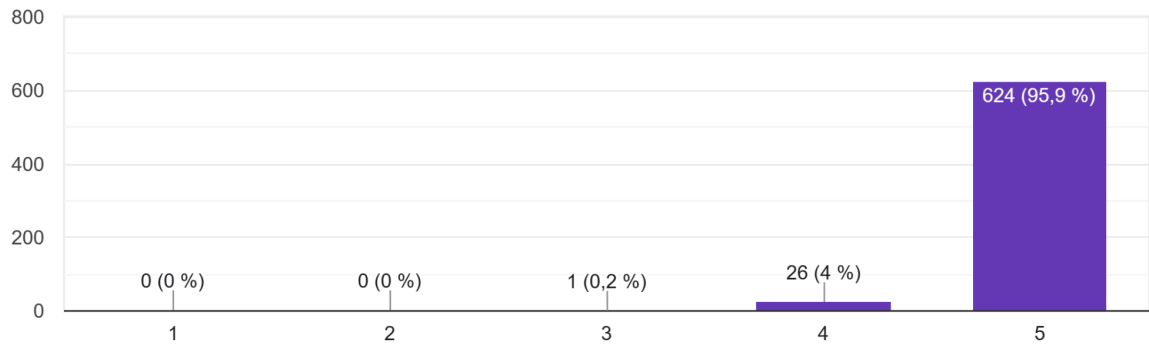
Kuinka tärkeänä pidät lukemista lapsen kehitykselle? Valitse sopivin vaihtoehto.

651 vastausta

Kuinka tärkeänä pidät lukutaitoa tulevaisuudessa? Valitse sopivin vaihtoehto.

651 vastausta

TEKNOLOGIAN KÄYTTÖ

Älylaitteiden käytön vähentäminen

"Kännyköiden käyttöä tulisi rajoittaa kouluajalla vain oppimiseen liittyviin tarkoituksiin. Vapaa-ajalla käytön tulisi olla kohtuullista, jotta se ei häiritse lapsen unta, liikuntaa tai kasvokkain tapahtuvaa sosiaalista vuorovaikutusta."

"Kännykkää ei tulisi käyttää koulussa tauoilla, jotta lapset kannustetaan fyysiseen aktiviteettiin ja sosiaalisiin vuorovaikutuksiin toistensa kanssa."

Valikoidun teknologian, kuten äänikirjojen ja lukemista tukevien sovellusten, hyödyntäminen

"Käytämme äänikirjoja ja e-kirjoja, koska lapseni nauttii niistä enemmän. Teknologia on auttanut löytämään lukemisen ilon uudelleen."

"On olemassa mahtavia sovelluksia, jotka opettavat lapsia lukemaan leikin varjolla. Ne ovat olleet iso apu, varsinkin kun alussa lukeminen tuntui lapselle vaikealta."

"Interaktiiviset e-kirjat, jotka sisältävät animaatioita ja tehtäviä, ovat innostaneet lastani lukemaan enemmän. Ne tekevät lukemisesta hauskaa ja opettavaista."

"Digitaaliset kirjastopalvelut ovat olleet pelastus. Voimme lainata kirjoja milloin vain, ja se on tehnyt lukemisesta paljon saavutettavampaa erityisesti matkoilla."

VANHEMPIEN ROOLI

Vanhemmat kokevat roolinsa lukutaidon edistäjinä erittäin tärkeänä. Tässä joitakin konkreettisia esimerkkejä vanhempien vastauksista, jotka kuvastavat heidän rooliaan lukutaidon innostajina.

Yhteiset lukuhetket:

"Meillä on tapana lukea joka ilta iltasatuja yhdessä. Se on päivän kohokohta sekä lapselle että minulle."

"Koti ja perhe ovat avainasemassa lapsen lukutaidon kehittämisessä. Vanhempien tulisi toimia esimerkkinä lukemalla itse ja lukemalla lapsille päivittäin. Yhteiset kirjastokäynnit ja

kiinnostuksen kohteiden mukaisten kirjojen valitseminen voivat herättää lapsen mielenkiinnon lukemista kohtaan. Koulut ja päiväkodit voivat tukea tätä prosessia tarjoamalla monipuolisia lukuprojekteja ja -haasteita, jotka motivoivat lapsia lukemaan enemmän. Kirjastot ovat myös tärkeä resurssi, tarjoten erilaisia tapahtumia ja materiaaleja, jotka innostavat lapsia kirjojen maailmaan. Palkitsemisjärjestelmät, kuten lukupassit, voivat lisätä motivaatiota ja tehdä lukemisesta hauskaa ja palkitsevaa."

Oman esimerkin merkitys: "Kun lapseni näkee minun lukevan kirjoja vapaa-ajallani, hän usein innostuu myös itse tarttumaan kirjaan."

Kirjojen saatavuus: "Pidämme huolen, että kotimme kirjahyllyssä on aina monipuolisesti erilaisia kirjoja lapsen saatavilla. Käymme myös säännöllisesti kirjastossa uusien kirjojen haussa."

Lukuintoa tukevat toimet: "Olemme käyttäneet lukupassia, johon merkitään jokainen luettu kirja. Kun passi on täynnä, lapsi saa valita pienen palkinnon."

Keskustelut lukemisesta: "Joka kerta kun lapsi on lukenut kirjan, me keskustelemme siitä yhdessä. Kysyn, mistä hän piti ja mitä uutta oppi."

Lapsen kiinnostuksen kohteiden huomioiminen: "Lapseni rakastaa dinosauruksia, joten olemme hankkineet paljon dinosauruksista kertovia kirjoja. Se on saanut hänet innostumaan lukemisesta entistä enemmän."

Ääneen lukeminen: "Vaikka lapseni osaa jo lukea itse, lukemme silti ääneen yhdessä. Se auttaa häntä oppimaan uusia sanoja ja lauseenrakenteita."

Digitaalisen sisällön ja fyysisten kirjojen tasapaino: "Yritämme tasapainottaa digitaalisen sisällön ja fyysisten kirjojen käyttöä. Esimerkiksi äänikirjat auttavat meitä matkoilla, mutta kotona suosimme painettuja kirjoja."

LUKEMISEN INTEROINTI ARKEEN

"Joka ilta ennen nukkumaanmenoa vietämme perheen yhteistä lukuhetkeä. Jokainen valitsee vuorollaan kirjan, jota luemme yhdessä. Se on tullut tärkeäksi rutiiniksi, joka tuo meidät yhteen ja rauhoittaa ennen unta."

"Olemme perustaneet 'lukunurkan', joka on varustettu mukavalla nojatuolilla, valolla ja kokoelman lapsen lempikirjoja. Se houkuttelee lastamme lukemaan itsenäisesti, kun hän kaipaa omaa aikaa."

"Asetimme säännön, että digilaitteet suljetaan tuntia ennen nukkumaanmenoa, ja se on aika, jolloin keskitymme lukemiseen. Se on auttanut vähentämään ruutuaikaa ja lisännyt kiinnostusta kirjoihin."

"Minä ja lapseni käymme kirjastossa kahdesti kuukaudessa. Siitä on tullut jännittävä seikkailu, jossa etsimme uusia kirjoja yhdessä. Lapseni pitää erityisesti siitä, kun hän saa itse valita, mitä lainaamme."

"Lapsellani on lukudiplomi, johon hän kerää tarroja jokaisesta luetusta kirjasta. Kun diplomi on täynnä, juhlimme sitä pienellä palkinnolla. Se on tehnyt lukemisesta sekä hauskaa että palkitsevaa."

"Käytämme äänikirjoja pitkillä automatkoilla. Se on osoittautunut loistavaksi tavaksi yhdistää viihde ja oppiminen, ja koko perhe pääsee keskustelemaan kuunnellusta tarinasta."

SOPIVA LUKUMATERIAALI

Vanhemmat pitävät sopivaa lukumateriaalia erittäin tärkeänä lapsen kehitykselle. Tässä tiivistelmä vanhempien vastauksista, jaettuna neljään pääteemaan, joiden kautta sopivan lukumateriaalin merkitystä korostettiin:

Lukemisen kannustaminen ja monipuolistaminen

- "Kannustamalla kiinnostumaan asioista, selvittämään ja tutkimaan maailmaa erilaisia kirjallisia lähteitä hyödyntämällä."
- "Vanhempien oma esimerkki on tärkeää. Kotona ja päiväkodissa lapsille lukeminen, saduista keskustelu vahvistaa luetun ymmärtämistä."
- "Lukukerhoista ja yhteisistä lukuhetkistä lapsille ja nuorille rentoja jutteluhetkiä ja itseilmaisua vahvistavia kokemuksia."
- "Tekemällä lukemisesta houkuttelevaa. Ohjaamalla hyvien kirjojen pariin."

Lukutaidon merkitys ja kehittäminen

- "Opettajat ja kirjastot tekevät parhaansa, mutta kodin ja vanhempien esimerkki on kriittinen."
- "Lukutaidon seuranta erilaisin testeillä ja kotona lukemiseen kannustaminen, myös vapaa-ajalla."
- "Lapselle lukeminen heti vauvasta lähtien, kirja ennen kännykkää, lukemisen merkityksen kertominen lapselle."
- "Kun lapsella on haasteita lukutaidon kanssa, vanhemman huoli otettava tosissaan ja koulun tarjota apua."

Lukemisen monimuotoisuus

- "Miettiä, mikä kutakin lasta kiinnostaa ja keksiä luettavaa sen mukaisesti."
- "Lapsia kiinnostavien teemojen tuominen lukemisen tueksi."
- "Eri lukualustojen (paperi, sähköinen) ja lukupaikkojen vaihtelu."

Lukemisen yhteisöllisyys ja palkitseminen

- "Lukudiplomi Espoossa toimi motivaattorina hyvin."
- "Koulussa ja kotona tuetaan lukemista esimerkiksi palkitsemisjärjestelmällä."
- "Yhteiset lukuhetket, lukutunnit kouluun, yhteistyötä kirjastojen ja kirjakauppojen kanssa."

LUKEMISEN ESTEIDEN POISTAMINEN

Teknologian hyödyntäminen ja rajoittaminen:

- Hyödyntäminen: Pelien, sovellusten ja ohjelmien käyttö opetuksellisesti lukutaidon parantamiseksi. Erityisesti lapsia, jotka viettävät paljon aikaa digitaalisissa ympäristöissä, voidaan motivoida lukemiseen teknologian avulla.
- Rajoittaminen: Puhelimen ja muiden häiritsevien teknologioiden käytön rajoittaminen, jotta lapsilla on enemmän aikaa ja keskittymisvaraa lukemiselle.

Kotiympäristön tukeminen:

- Lapsille lukeminen, erityisesti iltasatujen kautta, kannustaa lukemisen kulttuuriin kotona.
- Lukemisen esittäminen positiivisena ja kiinnostavana aktiviteettina.
- Ruutuajan vähentäminen ja korvaaminen lukemisajalla.
- Vanhempien lukihäiriöiden huomioon ottaminen ja erityisten strategioiden käyttöönotto, kuten äänikirjat.

Koulun ja kirjaston rooli:

- Lukemiseen kannustaminen ja lukutaitoa tukevien ohjelmien kehittäminen kouluissa.
- Koulun ja kirjaston välisen yhteistyön vahvistaminen, jotta lapsille tarjotaan mahdollisuuksia tutustua kirjallisuuteen monipuolisesti.
- Lukutunnit ja kotitehtävät, jotka keskittyvät lukemiseen.
- Lukemisen yhdistäminen leikkiin ja luovaan toimintaan.

Yksilöllinen tuki ja motivointi:

- Lukemisen esteiden, kuten kiusaamisen tai lukemisen vaikeuden, tunnistaminen ja niihin puuttuminen varhaisessa vaiheessa.
- Lasten kannustaminen lukemaan ääneen mukavassa ja turvallisessa ympäristössä, esimerkiksi vanhemmille tai lemmikkieläimille.
- Lukemisen ja kirjoittamisen yhdistäminen luoviin projekteihin ja tehtäviin.
- Lukuintoa tukevien palkintojen ja kannustimien käyttö.

Yhteisöllisyys ja esimerkin voima:

- Vanhempien ja aikuisten rooli esimerkkinä lukemisen merkityksessä.
- Yhteisöllisten lukuprojektien ja tapahtumien, kuten lukumaratonien tai kirjailijavierailujen, järjestäminen.
- Lukupiirit ja yhdessä lukemisen hetket, jotka tuovat lukemisen osaksi yhteisön kulttuuria.

Esimerkkejä vastauksista:

"Meillä luetaan iltaisin siis minä aikuisena luen joka ilta kirjaa lapselle."

"Käymällä kirjastossa yhdessä lasten kanssa."

"Kannustamalla lapsia lukemaan ja tutustumaan kirjoihin jo pienenä."

"Luetaan erilaisia tekstejä, tehdään luetun ymmärtämisen tehtäviä ja kirjoitetaan itse tarinoita."

"Vanhemmat huolehtivat, että opettajan antamat lukuläksyt luetaan päivittäin."

"Koulussa mahdollisuuksien mukaan aikaa lukemiselle. Yhteisöllisiä tapoja tutustua lukemiseen/kirjallisuuteen esim. lukupiirityöskentely."

"Omalla esimerkillä ja lukemalla lapsille."

"Enemmän lukea painettua tekstiä monipuolisesti."

"Koulussa voitaisiin esitellä ikään sopivia kirjasarjoja ja motivoida tätä kautta lapsia tarttumaan kirjoihin."

KIRJASTON MERKITYS

Resurssien saatavuus

- "Kirjastosta löytyy niin paljon kirjoja eri aiheista, että lapseni löytää aina jotain mielenkiintoista. Se on avannut hänelle oven moniin uusiin maailmoihin."
- "E-kirjat ja äänikirjat kirjastossa ovat olleet loistava tapa houkutella teknologiasta kiinnostunutta teiniäni lukemaan enemmän. Hän voi lukea ja kuunnella kirjoja tabletillaan."

Ohjelmat ja aktiviteetit

- "Lapseni rakastaa kirjaston järjestämiä satutunteja. Ne ovat opettaneet häntä kuuntelemaan tarkemmin ja kasvattaneet kiinnostusta itse lukemiseen."
- "Kirjaston lukupiirit ja kesälukuprogrammit ovat mahtava tapa saada lapseni innostumaan lukemisesta. Hän on tavannut samanhenkisiä ystäviä ja oppinut uusia näkökulmia."
- "Kirjastossa voisi olla tunteja ja lapset voisivat samalla lainata kirjoja."
- "Pelejä ja muutakin toimintaa nuorille lisää kirjastopalveluihin."
- "Kannustamalla kiinnostumaan asioista, tutkimaan maailmaa ja hakemaan elämyksiä erilaisia kirjallisia lähteitä hyödyntämällä."

Henkilökunnan tuki ja yhteisöllisyys

- "Olen aina vaikuttunut siitä, miten kirjaston henkilökunta voi suositella täydellisiä kirjoja lapselleni. He todella tuntevat kirjavarastonsa ja ymmärtävät, mitä lapset nauttivat lukemisesta."
- "Vierailimme kirjastossa viikoittain, ja se on tullut osaksi meidän perheen rutiinia. Se on hieno tapa viettää aikaa yhdessä ja jakaa lukukokemuksia."

HAASTEET LUKUTAIDON TUKEMISESSA KOTONA

Vastausten perusteella vanhemmat kohtaavat monenlaisia haasteita lukutaidon edistämiseksi, mukaan lukien kiireisen arjen, teknologian kilpailevan vetovoiman ja lasten yksilölliset oppimishaasteet

Ajanpuute: "Työn ja arjen kiireiden keskellä on haastavaa löytää riittävästi aikaa lukemiselle. Tuntuu, että iltaisin on vain hetki aikaa ennen nukkumaanmenoa."

Digitaalisten laitteiden houkutus: "Lapseni mieluummin pelaa tabletilla tai katsoo videoita kuin lukee kirjoja. Kilpaileminen ruudun houkuttelevuuden kanssa on vaikeaa."

Eri mielenkiinnon kohteet: "Lapseni ei tunnu löytävän kirjoja, jotka kiinnostaisivat häntä tarpeeksi. On vaikeaa motivoida lasta lukemaan, kun mikään ei tunnu kiehtovan."

Riittämättömät lukutaidot: "Lapsellani on haasteita lukemisen kanssa, mikä tekee lukemisesta turhauttavaa. Tarvitsisimme enemmän tukea ja ohjeita, miten edetä."

Ei esimerkkiä vanhemmilta: "Rehellisesti sanottuna en itsekään lue paljon, joten on vaikea olla mallina lapselleni. Ymmärrän, että minun pitäisi näyttää esimerkkiä, mutta omat tottumukseni ovat tiellä."

Lukemateriaalin puute: "Meillä ei ole kotona paljon kirjoja, eikä lähellä ole kirjastoa. Vaikeaa löytää sopivaa ja kiinnostavaa lukemista lapselleni."

Lukemisen kilpailu muiden aktiviteettien kanssa: "Lapsellani on niin paljon muita harrastuksia ja koulutehtäviä, että lukemiselle jää vain vähän aikaa. Se jää helposti vähemmälle prioriteetille."

Lapsen keskittymisvaikeudet: "Lapseni keskittymiskyky on lyhyt, ja hän kyllästyy nopeasti istumaan paikallaan lukemassa. On haasteellista löytää kirjoja, jotka pitäisivät hänen huomionsa yllä tarpeeksi kauan."

KANNUSTUS JA PALKITSEMINEN

Palkintoja ja kannustimia:

- "Palkinto/lahja siitä, kun tietty määrä lukemista on täynnä."
- "Lukupassi, johon kerätään tarroja luetuista kirjoista. Kun passi on täynnä, lapsi saa pienen palkinnon."
- "Järjestetään lukumaraton, jonka päätteeksi on yhteinen palkinto tai aktiviteetti."
- "Lapselle annetaan lukemishaasteita, joista suoriutumisesta seuraa jokin palkkio."
- "Kun lapsi lukee tietyn määrän kirjoja, hän saa valita palkinnoksi uuden kirjan tai muun mieluisan esineen."

- "Lukemisen jälkeen vietetään aikaa yhdessä tekemällä jotain lapsen valitsemaa, esimerkiksi leffailta tai retki." Vanhemmat mainitsivat seuraavia palkitsemiskeinoja kannustaakseen lapsiaan

Yhdessä lukeminen:

"Iltasadun lukeminen, sisarus voi lukea toiselle kirjaa. Etsi lapselle sopivia kirjoja."

Lukutaidon merkityksen korostaminen:

"Puhu lukemisen ja lukutaidon tärkeydestä! Ruutuajan vähentäminen."

Kirjastossa käymisen edistäminen:

"Tuetaan lukemista sekä koulussa että kotona. Kotona älylaitteiden käytön rajaaminen. Kirjastossa käynti ja mielenkiintoisten kirjojen hankkiminen kotiin edistää oman kokemuksen mukaan lasten lukuintoa."

Ääneen lukemisen kannustaminen:

"Kannustetaan lapsia lukemaan ääneen vaikka koiralle, mieluisalle pehmolelulle tms. ja kirjoittamaan luetusta kolmella lauseella."

Päivittäinen lukeminen:

"Kannustamalla lasta lukemaan joka päivä."

Kotiin ja kouluun yhteiset lukuprojektit:

"Lukuprojektit, joihin kutsutaan perhettäkin mukaan. Virheettömän kielitaidon tärkeyden läpikäynti kouluissa."

Kirjallisuuden monipuolisuuden korostaminen:

"Isoin ongelma varmaan motivaatio ja some. Lapset ja nuoret katsovat mieluummin videopätkiä, viestivät kuvin. Lukeminen vaatii mielenkiintoa, pitkäjänteisempää keskittymistä."

Teknologian hyödyntäminen

"Kannustamalla kiinnostumaan asioista... ja vaihtelemalla lukualustaa (paperi, sähköinen)."

Luovat projektit ja tehtävät

"Lapsia kiinnostavat teemat lukemisen tueksi."

Vanhempien aktiivinen osallistuminen

"Kotoa näyttämällä esimerkkiä ja lukemalla lapsille."

Lukutaidon seuranta ja tuki

"Lukutaidon seuranta erilaisin testeillä, jonka jälkeen tarvittavat toimenpiteet/tukitoimet."

Ympäristön muokkaaminen lukemista tukevaksi

"Vähemmän laitteita ja enemmän kirjoja. Kannustetaan lukemaan kirjoja."

Nämä esimerkit osoittavat, kuinka monipuolisesti vanhemmat voivat tukea ja kannustaa lapsiaan lukemaan. Teknologian hyödyntäminen, luovien projektien ja tehtävien suunnittelu, vanhempien aktiivinen osallistuminen, lukutaidon seuranta ja tuki sekä ympäristön muokkaaminen lukemista tukevaksi ovat kaikki keinoja, jotka voivat innostaa lapsia lukemiseen ja tukea heidän lukutaidon kehittymistään.